

PATVIRTINTA
Marijampolės savivaldybės
mero 2024 m. lapkričio 29 d.
potvarkiu Nr. MV-951
(Marijampolės savivaldybės
mero potvarkio redakcija)

UAB „LITHOIL“ MARIJAMPOLĖS NAFTOS PRODUKTŲ TERMINALO IŠORĖS AVARINIS PLANAS

I SKYRIUS INFORMACIJA APIE PAVOJINGĄJĮ OBJEKTĄ

1. UAB „Lithoil“ Marijampolės naftos produktų terminalas (toliau – Pavojingasis objektas) veiklą vykdo 16 916 m² ploto žemės sklype Marijampolėje, Gamyklų g. 8, Sporto g. 9H, kuris šiaurinėje ir vakarinėje pusėje ribojasi su UAB „Marijampolės šilumos tinklai“, pietinėje – su UAB „Surenkamos statybos konstrukcijos“, o rytinėje – su geležinkeliu. Pavojingąjo objekto koordinatės LKS-94 koordinacijų sistemoje yra: X-6048478, Y-460013.

2. Pagrindinės Pavojingąjo objekto veiklos rūšys:

2.1. dyzelino priėmimas, saugojimas, maišymas ir išdavimas autotransportui;

2.2. suskystintų naftos dujų (toliau – SND) priėmimas, saugojimas, maišymas ir išdavimas autotransportui.

3. Informacija apie Pavojingajame objekte esančias pavojingasias medžiagas (pavojingųjų medžiagų sąrašas ir maksimalūs tikėtini kiekiai):

Pavojin- gosios medžia- gos pavadi- nimas	Veiklioji medžiaga, jos koncentra- cija (%)	Medžiagos identifikavimo numeris		Žymėjimas		Kiekis, t
		Chemical Abstracts Service (CAS)	Jungtinių tautų (JT)	Pavojingumo kategorijos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008	Pavojingu- mo frazės	
Dyzelinas	Angliavan- denilių C10– C28 mišinys, kurio koncentracija 100%	68334- 30-5	1202	Degus skystis ir garai. Kenksmingas įkvėpus. Toksiškas vandens organizmams. Pavojaus piktogramos: GHS02, GHS08,	H226, H304, H315, H332, H351, H373, H411	Projek- tinis ~ 10140

				GHS07, GHS09.		
SND	Suskystintos naftos dujos 100%	68476-86-8	1965	Ypač degios dujos. Turi slėgio veikiamų dujų kaitinat gali sprogti. Pavojaus piktogramos: GHS02, GHS04	H220, H280	Projektinis ~ 556,5

4. Galimų avarijų, keliančių didžiausius padarinius Pavojingajame objekte, scenarijai ir galimi padariniai:

4.1. 1DZ SCENARIJUS. Darbo metu dėl įvykdyto teroristinio akto susprogdinamas ($V=5000 \text{ M}^3$) rezervuaras Nr. 6.4250 m^3 (3591 t) dyzelino išsilieja į pylimu apjuostą teritoriją. Pavojingoji medžiaga dega:

Scenarijų aprašančios informacijos pobūdis	Informacija apie 1DZ scenarijų
Dyzelino identifikavimo numeris: CAS/JT	68334-30-5/1202
Išvaizda (agregatinė būseną, spalva, kvapas)	Skaidrus gelsvas skystis, turintis būdingą dyzelino kvapą
Poveikio būdai (įkvėpus, per sąlytį su oda ir akimis, prarijus)	Garai dirgina kvėpavimo organus. Įkvėpus didelį kiekį dyzelino garų, galimas cheminio apsinuodijimo pavojus. Dyzeline gali būti nemažas (iki 11% masės) policiklinių aromatinių angliavandenilių kiekis. Eksperimentiniai tyrimai parodė, kad kai kurie iš šių angliavandenilių gali sukelti vėžinius susirgimus. Nuo ilgalaikio ir pasikartojančio dyzelino poveikio sausėja ir trūkinėja oda
Didelė pramoninė avarija	Pilnai užpildytoje talpoje yra 3591 t dyzelino, kuris degdamas išskiria kenksmingus degimo produktus, kelia pavojų greta esantiems rezervuarams
Maksimali galimo pavojaus zona	Numatoma saugi žmogaus buvimo zona be neigiamo poveikio, esant ilgalaikiam degančio dyzelino šiluminės spinduliuotės poveikiui ~ 398,3 m spinduliu
Darbuotojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 4 žmonės
Klientų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 6 žmonės
Gretimų objektų darbuotojų, klientų ir aplinkinių gyventojų	~ 544 žmonės

skaičius galimo pavojaus zonoje	
Grandininės reakcijos efektas	Galima sprogimo banga gali pažeisti rezervuarų parke esančius rezervuarus, nes galimas visišką pastatų sugriovimas iki ~ 31,7 m spinduliu. 99% žmogaus mirtingumo zona galima ~ 19,8 m spinduliu nuo sprogimo epicentro. Visiems šioje zonoje esantiems žmonėms grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus
Asmeninės apsaugos priemonės avarijos likvidavimo metu	Respiratoriai 3M6000 komplekte su filtrais – 2 vnt.; apsauginiai šalmai – 8 vnt.; guminiai batai ir pirštinės
Gaisrų gesinimo ir avarijų likvidavimo priemonės	Putokšlio koncentratas – 500 litrų; gesintuvai – 22 vnt.
Galimi pavojai	~ 178,1 m spindulio zonoje gaisro banga paveiktų statinius, pastatus, konstrukcijas, sugadintų rezervuarų parke esančią gaisrų gesinimo įrangą. Visiems šioje zonoje esantiems Pavojingą objekto darbuotojams grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus
Pirmosios medicinos pagalbos priemonės	Avarijų atveju iki atvykstant civilinės saugos pajėgoms, nukentėjusiems žmonėms pirmąją medicinos pagalbą suteiks apmokyti darbuotojai, panaudodami pirmosios pagalbos rinkinius (1 vnt.)
Aplinkos taršos prevencinės priemonės	Savalaikiai informuoti aplinkinius gyventojus, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentą ir Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdybos Marijampolės aplinkos apsaugos skyrių

4.2. 2DZ SCENARIJUS. Darbo metu dėl įvykdyto teroristinio akto uždegamas ($V=2000 \text{ M}^3$) rezervuaras Nr. 17. 1700 m^3 (1436,5 t) dyzelino dega:

Scenarijų aprašančios informacijos pobūdis	Informacija apie 2DZ scenarijų
Dyzelino identifikavimo numeris: CAS/JT	68334-30-5/1202
Išvaizda (agregatinė būseną, spalva, kvapas)	Skaidrus gelsvas skystis, turintis būdingą dyzelino kvapą
Poveikio būdai (įkvėpus, per sąlytį su oda ir akimis, prarijus)	Garai dirgina kvėpavimo organus. Įkvėpus didelį kiekį dyzelino garų, galimas cheminio apsinuodijimo pavojus. Dyzeline gali būti nemažas (iki 11% masės) policiklinių aromatinių angliavandenilių kiekis. Eksperimentiniai tyrimai parodė, kad kai kurie iš šių angliavandenilių gali sukelti vėžinius susirgimus. Nuo ilgalaikio ir

	pasikartojančio dyzelino poveikio sausėja ir trūkinėja oda
Didelė pramoninė avarija	Pilnai užpildytoje talpoje yra 1436 t dyzelino, kuris degdamas išskiria kenksmingus degimo produktus, kelia pavojų greta esantiems rezervuarams
Maksimali galimo pavojaus zona	Numatoma saugi žmogaus buvimo zona be neigiamo poveikio, esant ilgalaikiam degančio dyzelino šiluminės spinduliuotė poveikiui ~ 251,9 m spinduliu
Darbuotojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 6 žmonės
Klientų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 8 žmonės
Gretimų objektų darbuotojų, klientų ir aplinkinių gyventojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 308 žmonės
Grandininės reakcijos efektas	Galima sprogimo banga gali pažeisti rezervuarų parke esančius rezervuarus, nes galimas visiškas pastatų sugriovimas iki ~ 23,3 m spinduliu. 99% žmogaus mirtingumo zona galima ~ 14,6 m spinduliu nuo sprogimo epicentro. Visiems šioje zonoje esantiems žmonėms grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus
Asmeninės apsaugos priemonės avarijos likvidavimo metu	Respiratoriai 3M6000 komplekte su filtrais – 2 vnt.; apsauginiai šalmai – 8 vnt.; guminiai batai ir pirštinės
Gaisrų gesinimo ir avarijų likvidavimo priemonės	Putokšlio koncentratas – 500 litrų; gesintuvai – 22 vnt.
Galimi pavojai	~ 112,7 m spindulio zonoje gaisro banga paveiktų statinius, pastatus, konstrukcijas, sugadintų rezervuarų parke esančią gaisrų gesinimo įrangą. Visiems šioje zonoje esantiems Pavojingojo objekto darbuotojams grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus
Pirmosios medicinos pagalbos priemonės	Avarijų atveju iki atvykstant civilinės saugos pajėgoms, nukentėjusiems žmonėms pirmąją medicinos pagalbą suteiks apmokyti darbuotojai, panaudodami pirmosios pagalbos rinkinius (1 vnt.)
Aplinkos taršos prevencinės priemonės	Savalaikiai informuoti aplinkinius gyventojus, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentą ir Aplinkos apsaugos

	departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdybos Marijampolės aplinkos apsaugos skyrių
--	--

4.3. 3DZ SCENARIJUS. Darbo metu išpilant iš 75 m³ geležinkelio cisternos dyzeliną į antžeminį rezervuarą, dėl nekokybiškos tarpinės įtrūkimo dyzelinas išteka ant betono dangos ir intensyviai garuoja. Atsiradus atsitiktiniam ugnies šaltiniui, įvyksta gaisras ir sproginimas. Užsidega vienoje cisternoje buvęs 63,75 m³ (53,87 t) dyzelino kiekis. Dyzelinas dega atvira liepsna, dėl ko užsidega ir šalia esanti cisterna:

Scenarijų aprašančios informacijos pobūdis	Informacija apie 3DZ scenarijų
Dyzelino identifikavimo numeris: CAS/JT	68334-30-5/1202
Išvaizda (agregatinė būseną, spalva, kvapas)	Skaidrus gelsvas skystis, turintis būdingą dyzelino kvapą
Poveikio būdai (įkvėpus, per sąlytį su oda ir akimis, prarijus)	Garai dirgina kvėpavimo organus. Įkvėpus didelį kiekį dyzelino garų, galimas cheminio apsinuodijimo pavojus. Dyzeline gali būti nemažas (iki 11% masės) policiklinių aromatinių angliavandenilių kiekis. Eksperimentiniai tyrimai parodė, kad kai kurie iš šių angliavandenilių gali sukelti vėžinius susirgimus. Nuo ilgalaikio ir pasikartojančio dyzelino poveikio sausėja ir trūkinėja oda
Didelė pramoninė avarija	Pilnai užpildytoje talpoje yra 43,1 t dyzelino, kuris degdamas išskiria kenksmingus degimo produktus, kelia pavojų greta esantiems rezervuarams
Maksimali galimo pavojaus zona	Numatoma saugi žmogaus buvimo zona be neigiamo poveikio, esant ilgalaikiam degančio dyzelino šiluminės spinduliuotės poveikiui ~ 267,2 m spinduliu
Darbuotojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 4 žmonės
Klientų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 6 žmonės
Gretimų objektų darbuotojų, klientų ir aplinkinių gyventojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 402 žmonės
Grandininės reakcijos efektas	Galima sproginimo banga gali pažeisti rezervuarų parke esančius rezervuarus, nes galimas visiškų pastatų sugriovimas iki ~ 7,8 m spinduliu. 99% žmogaus mirtingumo zona galima ~ 4,9 m spinduliu nuo sproginimo epicentro. Visiems šioje zonoje esantiems

	žmonėms grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus
Asmeninės apsaugos priemonės avarijos likvidavimo metu	Respiratoriai 3M6000 komplekte su filtrais – 2 vnt.; apsauginiai šalmai – 8 vnt.; guminiai batai ir pirštinės
Gaisrų gesinimo ir avarijų likvidavimo priemonės	Putokšlio koncentratas – 500 litrų; gesintuvai – 22 vnt.
Galimi pavojai	~ 119,5 m spindulio zonoje gaisro banga paveiktų statinius, pastatus, konstrukcijas, sugadintų rezervuarų parke esančią gaisrų gesinimo įrangą. Visiems šioje zonoje esantiems Pavojingą objekto darbuotojams grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus
Pirmosios medicinos pagalbos priemonės	Avarijų atveju iki atvykstant civilinės saugos pajėgoms, nukentėjusiems žmonėms pirmąją medicinos pagalbą suteiks apmokyti darbuotojai, panaudodami pirmosios pagalbos rinkinius (1 vnt.)
Aplinkos taršos prevencinės priemonės	Savalaikiai informuoti aplinkinius gyventojus, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentą ir Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdybos Marijampolės aplinkos apsaugos skyrių

4.4. 4DZ SCENARIJUS. Darbo metu autocisternų užpildymo aikštelėje dėl trumpo sujungimo automobilio elektros įvyksta gaisras ir sprogitas. Užsidega 30 m³ autocisternoje esantis 25,5 m³ (21,55 t) dyzelinas:

Scenarijų aprašančios informacijos pobūdis	Informacija apie 4DZ scenarijų
Dyzelino identifikavimo numeris: CAS/JT	68334-30-5/1202
Išvaizda (agregatinė būseną, spalva, kvapas)	Skaidrus gelsvas skystis, turintis būdingą dyzelino kvapą
Poveikio būdai (įkvėpus, per sąlytį su oda ir akimis, prarijus)	Garai dirgina kvėpavimo organus. Įkvėpus didelį kiekį dyzelino garų, galimas cheminio apsinuodijimo pavojus. Dyzele gali būti nemažas (iki 11% masės) policiklinių aromatinių angliavandenilių kiekis. Eksperimentiniai tyrimai parodė, kad kai kurie iš šių angliavandenilių gali sukelti vėžinius susirgimus. Nuo ilgalaikio ir pasikartojančio dyzelino poveikio sausėja ir trūkinėja oda
Didelė pramoninė avarija	Pilnai užpildytoje talpoje yra 21,55 t dyzelino, kuris degdamas išskiria kenksmingus degimo produktus, kelia pavojų greta esantiems rezervuarams

Maksimali galimo pavojaus zona	Numatoma saugi žmogaus buvimo zona be neigiamo poveikio esant ilgalaikiam degančio dyzelino šiluminės spinduliuotė poveikiui ~ 169,0 m spinduliu
Darbuotojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 4 žmonės
Klientų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 6 žmonės
Gretimų objektų darbuotojų, klientų ir aplinkinių gyventojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 115 žmonės
Grandininės reakcijos efektas	Galima sprogo banga gali pažeisti rezervuarų parke esančius rezervuarus, nes galimas visiškas pastatų sugriovimas iki ~ 5,8 m spinduliu. 99% žmogaus mirtingumo zona galima ~ 3,6 m spinduliu nuo sprogo epicentro. Visiems šioje zonoje esantiems žmonėms grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus
Asmeninės apsaugos priemonės avarijos likvidavimo metu	Respiratoriai 3M6000 komplekte su filtrais – 2 vnt.; apsauginiai šalmai – 8 vnt.; guminiai batai ir pirštinės
Gaisrų gesinimo ir avarių likvidavimo priemonės	Putokšlio koncentratas – 500 litrų; gesintuvai – 22 vnt.
Galimi pavojai	~ 75,6 m spindulio zonoje gaisro banga paveiktų statinius, pastatus, konstrukcijas, sugadintų rezervuarų parke esančią gaisrų gesinimo įrangą. Visiems šioje zonoje esantiems Pavojingojo objekto darbuotojams grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus
Pirmosios medicinos pagalbos priemonės	Avarių atveju iki atvykstant civilinės saugos pajėgoms, nukentėjusiems žmonėms pirmąją medicinos pagalbą suteiks apmokyti darbuotojai, panaudodami pirmosios pagalbos rinkinius (1 vnt.)
Aplinkos taršos prevencinės priemonės	Savalaikiai informuoti aplinkinius gyventojus, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentą ir Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdybos Marijampolės aplinkos apsaugos skyrių

4.5. 1SND SCENARIJUS. Darbo metu geležinkelio estakadoje dėl cisternos lanksčiosios žarnos uždarnosios armatūros pažeidimo įvyksta SND nutekėjimas iš ($V=60 \text{ M}^3$) cisternos. Atsiradus atsitiktiniam ugnies šaltiniui,

užsidega 51 m³ (27,03 t) SND. Šalia esančioms cisternoms su SND, gresia „Domino“ efektas:

Scenarijų aprašančios informacijos pobūdis	Informacija apie 1SND scenarijų
SND identifikavimo numeris: CAS/JT	68476-86-6/1965
Išvaizda (agregatinė būseną, spalva, kvapas)	Bespalvis skystis – esant sandėliavimo sąlygų slėgiui. Bespalvės dujos – esant aplinkos slėgiui. SND turi nemalonų specifinį kvapą dėl įdėto odoranto – etiltolio (etilmerkaptano) ar jam analogiško tiolio arba kitų mišinyje esančių medžiagų
Poveikio būdai (įkvėpus, per sąlytį su oda ir akimis, prarijus)	Įkvėpti SND angliavandeniliai žmogaus organizmą veikia kaip narkotikai, sukeldami nervų sistemos ir širdies veiklos sutrikimus, sudirgina kvėpavimo takus ir akis. Įkvėpus didelės koncentracijos dujų, dėl deguonies trūkumo net per trumpą laikotarpį galima netekti sąmonės ar uždusti. SND patekusios į orą ar į akis, dėl intensyvaus garavimo gali sukelti nušalimą
Didelė pramoninė avarija	Išsilieja, užsidega ir sprogsta 27030 kg SND
Maksimali galimo pavojaus zona	Numatoma saugi žmogaus buvimo zona be neigiamo poveikio esant ilgalaikiam degančių SND šiluminės spinduliuotė poveikiui ~ 348,2 m spinduliu
Darbuotojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 6 žmonės
Grandininės reakcijos efektas	Galimas sprogimas pažeistų ~ 36,6 m spindulio zonoje ant geležinkelio kelio esančias cisternas, dėl ko įmanomas grandininis pavojingų medžiagų išsiliejimas ir visos iš to sekančios pasekmės. Gaisro atveju visuomet įmanomas antrinių gaisro židinių susiformavimas bei gaisro fronto judėjimas, tačiau šis procesas yra nepalyginamai lėtesnis nei sprogimo atveju
Asmeninės apsaugos priemonės avarijos likvidavimo metu	Respiratoriai 3M6000 komplekte su filtrais – 2 vnt.; apsauginiai šalmai – 8 vnt.; guminiai batai ir pirštinės
Gaisrų gesinimo ir avarijų likvidavimo priemonės	Putokšlio koncentratas – 500 litrų; gesintuvai – 22 vnt.
Galimi pavojai	Galima sprogimo banga gali pažeisti ant geležinkelio kelio esančias cisternas, nes galimas visiškas pastatų sugriovimas iki ~ 36,6 m 99% žmogaus mirtingumo zona galima ~ 22,9 m atstumu nuo sprogimo epicentro. Visiems šioje

	zonoje esantiems žmonėms grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus
Pirmosios medicinos pagalbos priemonės	Avarijų atveju iki atvykstant civilinės saugos pajėgoms, nukentėjusiems žmonėms pirmąją medicinos pagalbą suteiks apmokyti darbuotojai, panaudodami pirmosios pagalbos rinkinius (1 vnt.)
Aplinkos taršos prevencinės priemonės	Savalaikiai informuoti aplinkinius gyventojus, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentą ir Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Marijampolės valdybą

4.6. 2SND SCENARIJUS. Darbo metu SND užpylimo aikštelėje perpumpuojant iš požeminio rezervuaro SND į ($V=32 \text{ M}^3$) autocisterną dėl teroro akto uždegama cisterna su $27,2 \text{ M}^3$ ($14,42 \text{ t}$) SND:

Scenarijų aprašančios informacijos pobūdis	Informacija apie 2SND scenarijų
SND identifikavimo numeris: CAS/JT	68476-86-6/1965
Išvaizda (agregatinė būseną, spalva, kvapas)	Bespalvis skystis – esant sandėliavimo sąlygų slėgiui. Bespalvės dujos – esant aplinkos slėgiui. SND turi nemalonų specifinį kvapą dėl įdėto odoranto – etiltolio (etilmerkaptano) ar jam analogiško tiolio arba kitų mišinyje esančių medžiagų
Poveikio būdai (įkvėpus, per sąlytį su oda ir akimis, prarijus)	Įkvėpti SND angliavandeniliai žmogaus organizmą veikia kaip narkotikai, sukeldami nervų sistemos ir širdies veiklos sutrikimus, sudirgina kvėpavimo takus ir akis. Įkvėpus didelės koncentracijos dujų, dėl deguonies trūkumo net per trumpą laikotarpį galima netekti sąmonės ar uždusti. SND patekusios į orą ar į akis, dėl intensyvaus garavimo gali sukelti nušalimą
Didelė pramoninė avarija	Išsilieja, užsidega ir sprogs 14420 kg SND
Maksimali galimo pavojaus zona	Numatoma saugi žmogaus buvimo zona be neigiamo poveikio esant ilgalaikiam degančių SND šiluminės spinduliuotė poveikiui ~ 254,3 m spinduliu
Darbuotojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 4 žmonės
Grandininės reakcijos efektas	Galimas sprogimas pažeistų ~ 29,7 m spindulio zonoje esančius automobilių estakados įrenginius ir statinius, dėl ko įmanomas grandininis pavojingų medžiagų išsiliejimas ir visos iš to sekančios pasekmės. Gaisro atveju

	visuomet įmanomas antrinių gaisro židinių susiformavimas bei gaisro fronto judėjimas, tačiau šis procesas yra nepalyginamai lėtesnis nei sprogo atveju
Asmeninės apsaugos priemonės avarijos likvidavimo metu	Respiratoriai 3M6000 komplekte su filtrais – 2 vnt.; apsauginiai šalmai – 8 vnt.; guminiai batai ir pirštinės
Gaisrų gesinimo ir avarijų likvidavimo priemonės	Putokšlio koncentratas – 500 litrų; gesintuvai – 22 vnt.
Galimi pavojai	Galima sprogo banga gali pažeisti degalinėje esančius įrenginius ir statinius, nes galimas visiškas pastatų sugriovimas iki ~ 29,7 m. 99% žmogaus mirtingumo zona galima ~ 18,5 m atstumu nuo sprogo epicentro. Visiems šioje zonoje esantiems žmonėms grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus
Pirmosios medicinos pagalbos priemonės	Avarijų atveju iki atvykstant civilinės saugos pajėgoms, nukentėjusiems žmonėms pirmąją medicinos pagalbą suteiks apmokyti darbuotojai, panaudodami pirmosios pagalbos rinkinius (1 vnt.)
Aplinkos taršos prevencinės priemonės	Savalaikiai informuoti aplinkinius gyventojus, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentą ir Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdybos Marijampolės aplinkos apsaugos skyrių

4.7. 3SND SCENARIJUS. Darbo metu dėl įvykdyto teroro akto susprogdinamas ($V=200 \text{ M}^3$) rezervuaras Nr. 4.2. 170 M^3 (90,1 t) SND dega:

Scenarijų aprašančios informacijos pobūdis	Informacija apie 2SND scenarijų
SND identifikavimo numeris: CAS/JT	68476-86-8/1965
Išvaizda (agregatinė būseną, spalva, kvapas)	Bespalvis skystis – esant sandėliavimo sąlygų slėgiui. Bespalvės dujos – esant aplinkos slėgiui. SND turi nemalonų specifinį kvapą dėl įdėto odoranto – etiltolio (etilmerkaptano) ar jam analogiško tiolio arba kitų mišinyje esančių junginių
Poveikio būdai (įkvėpus, per sąlytį su oda ir akimis, prarijus)	Įkvėpti SND angliavandeniliai žmogaus organizmą veikia kaip narkotikai, sukeldami nervų sistemos ir širdies veiklos sutrikimus, sudirgina kvėpavimo takus ir akis. Įkvėpus didelės koncentracijos dujų, dėl deguonies trūkumo net per trumpą laikotarpį galima netekti sąmonės ar uždusti. SND patekusios į orą ar į

	akis, dėl intensyvaus garavimo gali sukelti nušalimą
Didelė pramoninė avarija	Išsilieja, užsidega ir sprogsta 90100 kg SND
Maksimali galimo pavojaus zona	Numatoma saugi žmogaus buvimo zona be neigiamo poveikio esant ilgalaikiam degančių SND šiluminės spinduliuotės poveikiui ~ 259,5 m spinduliu
Darbuotojų skaičius galimo pavojaus zonoje	~ 4 žmonės
Grandininės reakcijos efektas	Galimas sproginimas pažeistų ~ 45,4 m spindulio zonoje esančias SND talpyklas, dėl ko įmanomas grandininis pavojingų medžiagų išsiliejimas ir visos iš to sekančios pasekmės. Gaisro atveju visuomet įmanomas antrinių gaisro židinių susiformavimas bei gaisro fronto judėjimas, tačiau šis procesas yra nepalyginamai lėtesnis nei sproginimo atveju
Asmeninės apsaugos priemonės avarijos likvidavimo metu	Respiratoriai 3M6000 komplekte su filtrais – 2 vnt.; apsauginiai šalmai – 8 vnt.; guminiai batai ir pirštinės
Gaisrų gesinimo ir avarijų likvidavimo priemonės	Putokšlio koncentratas – 500 litrų; gesintuvai – 22 vnt.
Galimi pavojai	Galima sproginimo banga gali pažeisti degalinėje esančius įrenginius ir statinius, nes galimas visiškas pastatų sugriovimas iki ~ 45,4 m. 99% žmogaus mirtingumo zona galima ~ 28,4 m atstumu nuo sproginimo epicentro. Visiems šioje zonoje esantiems žmonėms grėstų kūno sužalojimo ar gyvybės pavojus
Pirmosios medicinos pagalbos priemonės	Avarijų atveju iki atvykstant civilinės saugos pajėgoms, nukentėjusiems žmonėms pirmąją medicinos pagalbą suteiks apmokyti darbuotojai, panaudodami pirmosios pagalbos rinkinius (1 vnt.)
Aplinkos taršos prevencinės priemonės	Savalaikiai informuoti aplinkinius gyventojus, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentą ir Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdybos Marijampolės aplinkos apsaugos skyrių

5. Pavojingajame objekte veiklą užtikrina aptarnaujantis personalas ir administracijos darbuotojai. Bendras darbuotojų skaičius – 11, pamainų skaičius – 2, didžiausias darbuotojų skaičius pamainoje – 6. UAB „Lithoil“ vadovauja generalinis direktorius, mob. +370 686 97 767. Marijampolės NPT vadovauja terminalo vadovas, mob. +370 690 09 006, kurį pavaduoja operatorius administratorius, mob. +370 640 66 476.

6. Pavojingąjį objektą visą parą saugo UAB „Mano sauga LT“ saugos darbuotojai, apsaugos pulto mob. +370 685 84 001.

II SKYRIUS PLANO AKTYVINIMAS IR ATŠAUKIMAS

7. Marijampolės savivaldybės administracijos direktorius (toliau – Administracijos direktorius) (Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro vadovas), o jam nesant – Administracijos direktorių pavaduojantis asmuo, gavęs pranešimą apie Pavojingajame objekte įvykusią avariją, atsižvelgdamas į įvykio mastą ir pobūdį, sušaukia visus arba dalį Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro (toliau – Savivaldybės ESOC) narių ir kreipiasi į civilinės saugos pajėgų vadovus, valstybės institucijas ir įstaigas, ūkio subjektus, veiklos vykdytojus, nevyriausybinės organizacijas su prašymu skirti jų atstovus, kurie padėtų užtikrinti Savivaldybės ESOC veiklą. Sprendimą aktyvuoti Pavojingąjo objekto išorės avarinį planą priima Administracijos direktorius, o jam nesant – Administracijos direktorių pavaduojantis asmuo.

8. Veiksmams už Pavojingąjo objekto ribų, kol nepaskirtas Marijampolės savivaldybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas (toliau – Operacijų vadovas), vadovauja Savivaldybės ESOC vadovas.

9. Avarijai pasiekus didelį mastą ir kilus pavojui aplinkiniams gyventojams, aktyvuojamas Marijampolės savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planas (toliau – Savivaldybės ESVP). Sprendimą suaktyvinti (atšaukti) Savivaldybės ESVP, vadovauti veiksmams ir juos koordinuoti priima Administracijos direktorius Nerijus Mašalaitis (Savivaldybės ESOC vadovas), o jam nesant – Administracijos direktorių pavaduojantis asmuo.

10. Pavojingąjo objekto išorės avarinis planas atšaukiamas, kai pabaigiami veiksmai, skirti gyventojų apsaugai organizuoti. Sprendimą priima Administracijos direktorius (Savivaldybės ESOC vadovas), o jam nesant – Administracijos direktorių pavaduojantis asmuo

11. Marijampolės savivaldybės administracijos, valstybės įstaigų atsakingi darbuotojai, vadovaujantys ir koordinuojantys veiksmus už Pavojingąjo objekto ribų (teritorijos):

11.1. Povilas Isoda, Marijampolės savivaldybės meras;

11.2. Nerijus Mašalaitis, Administracijos direktorius (Savivaldybės ESOC vadovas);

11.3. Rytis Masys, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Kauno priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Marijampolės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininkas;

11.4. Raimundas Antanavičius, Marijampolės apskrities vyriausiojo policijos komisariato Marijampolės policijos komisariato Reagavimo skyriaus viršininkas;

11.5. Greta Brundzaitė, Greitosios medicinos pagalbos tarnybos Marijampolės teritorinio skyriaus vyriausioji slaugos administratorė;

11.6. Asta Šaučiūnienė, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamento direktorė;

11.7. Artūras Šimkus, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Priežiūros departamento Alytaus apygardos Priežiūros skyriaus vedėjas;

11.8. Saulius Navikas, Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdybos Marijampolės aplinkos apsaugos skyriaus vyriausiasis specialistas.

III SKYRIUS

PERSPĖJIMO APIE DIDELĘ PRAMONINĘ AVARIJĄ ORGANIZAVIMAS

12. Įvykus avarijai, Pavojingą objekto vadovas arba darbuotojas, atsakingas už perspėjimą, gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai dėl įvykusios avarijos, nedelsdamas perspėja Pavojingą objekto darbuotojus ir vadovus bei informuoja Marijampolės savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus patarėją (parengties pareigūnę) (toliau – Parengties pareigūnas) Raimondą Zaparackienę arba Marijampolės savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus vyriausiąją specialistę (toliau – Vyriausiasis specialistas) Kristiną Mickienę apie būtinybę perspėti gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas, ūkio subjektus ir veiklos vykdytojus, patenkančius į galimos taršos, pavojaus zoną.

13. Vyriausiasis specialistas ar Parengties pareigūnas, atsakingas už perspėjimą, gavęs Savivaldybės mero arba jo paskirto Operacijų vadovo siūlymu Nacionalinio krizių valdymo centro (toliau – NKVC) nurodymą perspėti gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas, ūkio subjektus ir veiklos vykdytojus, įvykus avarijai Pavojingajame objekte:

13.1. patikslina, kiek būtina panaudoti perspėjimo sistemų (perspėjimo sirenomis sistemą (toliau – PSS) ar Gyventojų perspėjimo ir informavimo, naudojant viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų tinklą infrastruktūrą, sistemą (toliau – GPIS), vieną ar abi.

13.2. perspėja gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas, ūkio subjektus ir veiklos vykdytojus, patenkančius į galimos taršos, pavojaus zoną, 14 ir 15 punktuose aprašyta tvarka;

13.3. informuoja Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Pajėgų valdymo valdybos Situacijų koordinavimo skyriaus (toliau – PAGD prie VRM PVV SKS) budinčios pamainos vyriausiąjį arba vyresnįjį specialistą ir Bendrąjį pagalbos centrą, tel. 112.

14. Vyriausiasis specialistas ar Parengties pareigūnas, atsakingas už perspėjimą, gavęs Savivaldybės mero arba jo paskirto Operacijų vadovo ar gelbėjimo darbų vadovo siūlymu, gavus NKVC vadovo arba jo įgalioto asmens nurodymą, perspėti gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas, ūkio subjektus ir veiklos vykdytojus naudojant PSS:

14.1. patikslina sirenų įjungimo datą ir laiką, vietą;

14.2. priima su NKVC suderintą Savivaldybės mero arba Operacijų vadovo ar gelbėjimo darbų vadovo pranešimą apie įvykį ir trumpojo perspėjimo pranešimo tekstą;

14.3. duoda nurodymą įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams ir veiklos vykdytojams, kurie turi perspėjimo sirenas, nurodytu laiku įjungti sirenas;

14.4. nedelsdami perspėja PAGD prie VRM PVV SKS budinčios pamainos vyriausiąjį arba vyresnįjį specialistą ir Kauno PGV Civilinės saugos skyriaus darbuotojus, dirbančius Marijampolėje apie numatomą PSS panaudojimą arba nurodo objektyvias priežastis, dėl kurių PSS negali būti operatyviai panaudota;

14.5. pranešimo apie įvykį tekstą pateikia:

14.5.1. PAGD prie VRM PVV SKS budinčios pamainos vyriausiajam arba vyresniajam specialistui;

14.5.2. Kauno PGV Civilinės saugos skyriaus darbuotojams, dirbantiems Marijampolėje, atsakingiems už perspėjimą, kurie pranešimą apie įvykį pateikia regioniniams transliuotojams;

14.5.3. UAB „Marsatas“ kabelinei televizijai, VŠĮ Marijampolės televizijai ir UAB „Lamantas“ nurodydami laiką, kada pranešimas privalo būti skelbiamas gyventojams ir apie tai informuoja Kauno PGV Civilinės saugos skyriaus darbuotojus, dirbančius Marijampolėje.

14.6. perspėja valstybės ir savivaldybės institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus;

14.7. informuoja Bendrąjį pagalbos centrą, tel. 112;

14.8. perduoda trumpąjį perspėjimo pranešimą, kurio perdavimo per GPIS pradžia turi sutapti su sirenų jungimo laiku. Pranešimas kartojamas 5 kartus. Pauzės tarp pranešimų trukmė – 1 min.;

14.9. organizuoja vietinio ir centralizuoto valdymo sirenų įjungimą ir (ar) pasiuntinių išsiuntimą nurodytu laiku;

14.10. esant galimybei kontroliuoja PSS ir GPIS veikimą;

14.11. informuoja nurodymus davusius asmenis apie nurodymų įvykdymą;

14.12. įrašo Perspėjimo sistemos būklės, gautos informacijos bei nurodymų ir atliktų veiksmų registravimo žurnale Nr. 32.12 (toliau – Žurnalas) gautus nurodymus ir aprašo atliktus veiksmus.

15. Vyriausioji specialistė – Gyventojų perspėjimo ir informavimo informacinės sistemos naudotoja, gavusi Savivaldybės mero arba jo paskirto Operacijų vadovo ar gelbėjimo darbų vadovo siūlymu, gavus NKVC vadovo arba jo įgalioto asmens nurodymą, perspėti gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas, ūkio subjektus ir veiklos vykdytojus naudojant GPIS:

15.1. priima Savivaldybės mero arba jo paskirto Operacijų vadovo su NKVC suderintą trumpąjį perspėjimo pranešimą arba jų žodiniu nurodymu parengia trumpąjį perspėjimo pranešimą;

15.2. pasitikslina su pavedimą perspėti davusiu asmeniu trumpojo perspėjimo pranešimo siuntimo pradžios laiką ir perduodamo pranešimo teritoriją, kiek kartų kartoti pranešimą ir kokia pauzės tarp pranešimų trukmė, kokiais kanalais ir kalbomis perduoti pranešimą;

15.3. kaip galima anksčiau perspėja apie GPIS panaudojimą Kauno PGV Civilinės saugos skyriaus darbuotojus, dirbančius Marijampolėje, atsakingus už perspėjimą, ir PAGD PVV SKS budinčios pamainos vyriausiąjį arba vyresnįjį specialistą, kuris koordinuoja Savivaldybės trumpojo perspėjimo pranešimo siuntimo eigą, užtikrina jo atitiktį nustatytiems reikalavimams;

15.4. nurodytu laiku perduoda trumpąjį perspėjimo pranešimą;

15.5. esant galimybei, kontroliuoja GPIS veikimą;

- 15.6. informuoja nurodymus davusius asmenis apie nurodymų įvykdymą;
- 15.7. įrašo Žurnale gautus nurodymus ir aprašo atliktus veiksmus;
- 15.8. jei dėl techninių priežasčių neveikia Savivaldybės GPIS darbo vietos valdymo įranga arba negalima prisijungti prie GPIS serverio, paskambina PAGD PVV SKS budinčios pamainos vyriausiajam arba vyresniajam specialistui ir paprašo perduoti trumpąjį perspėjimo pranešimą:
  - 15.8.1. pateikia elektroniniu paštu Savivaldybės mero arba jo paskirto Operacijų vadovo su NKVC suderintą trumpąjį perspėjimo pranešimą PDF ir Word formatais ir nurodymus dėl jo perdavimo;
  - 15.8.2. nurodo adresą ar gyvenamąją vietovę, ar koordinates, ar administracinį vienetą ir perspėjimo zonos spindulį;
  - 15.8.3. įsitikina, kad nurodymai suprasti teisingai;
- 15.9. esant galimybei, kontroliuoja GPIS veikimą;
- 15.10. informuoja Bendrąjį pagalbos centrą, tel. 112.
- 16. Skubi informacija apie avariją Pavojingajame objekte gyventojams skelbiama per vietinius transliuotojus, Marijampolės savivaldybės interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose, per elektronines sirenas, garsines avarinio signalizavimo sistemas, pasiuntinius.

IV SKYRIUS

PERSPĖJIMO APIE DIDELĘ PRAMONINĘ AVARIJĄ ORGANIZAVIMAS EKSTREMALIOJO ĮVYKIO VIETOJE

- 17. Įvykus avarijai, kai susidariusi padėtis gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ir sveikatai, turtui ar aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą, sukelti ekstremaliają situaciją, gelbėjimo darbų vadovas kreipiasi į kreipiasi į NKVC dėl sprendimo perspėti gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas, ūkio subjektus ir veiklos vykdytojus.
- 18. Gelbėjimo darbų vadovas, išskyrus tuos atvejus, kai šias pareigas vykdo priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų darbuotojas, gavęs nurodymą iš NKVC vadovo ar jo įgalioto asmens perspėti gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas, ūkio subjektus ir veiklos vykdytojus:
  - 18.1. išsiunčia į ekstremaliojo įvykio teritoriją specialios paskirties automobilį, turintį garso stiprinimo įrangą ir esantį ekstremaliojo įvykio vietoje, ir, esant galimybei, organizuoja sirenų, įrengtų ekstremaliojo įvykio teritorijoje, įjungimą;
  - 18.2. kreipiasi į NKVC dėl būtinybės perduoti trumpąjį perspėjimo pranešimą per GPIS;
  - 18.3. informuoja Savivaldybę apie gautą nurodymą perspėti gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas, ūkio subjektus ir veiklos vykdytojus.
- 19. Gelbėjimo darbų vadovas, kai šias pareigas vykdo priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų darbuotojas, gavęs nurodymą iš NKVC perspėti gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas ir ūkio subjektus ir veiklos vykdytojus:
  - 19.1. išsiunčia į ekstremaliojo įvykio teritoriją specialios paskirties automobilį, turintį garso stiprinimo įrangą ir esantį ekstremaliojo įvykio vietoje,

ir, esant galimybei, organizuoja sirenų, įrengtų ekstremaliojo įvykio teritorijoje, įjungimą;

19.2. per Bendrąją pagalbos centrą kreipiasi į PAGD PVV SKS budinčios pamainos vyriausiąjį arba vyresnįjį specialistą dėl būtinybės perduoti trumpąjį perspėjimo pranešimą per GPIS. PAGD PVV SKS budinčios pamainos vyriausiasis arba vyresnysis specialistas per GPIS perduota trumpąjį perspėjimo pranešimą nurodytoje teritorijoje esantiems gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams ir veiklos vykdytojams;

19.3. informuoja Savivaldybę apie gautą nurodymą perspėti gyventojus, valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitas įstaigas, ūkio subjektus ir veiklos vykdytojus.

20. Organizuojant trumpojo perspėjimo pranešimo perdavimą per GPIS, turi būti pateikiama trumpa informacija apie įvykį, jo pobūdį, grėsmę, galimą poveikio zoną, siūlomus apsisaugojimo būdus, taip pat pranešimo išsiuntimo teritorija.

V SKYRIUS

INFORMACIJOS APIE DIDELĘ PRAMONINĘ AVARIJĄ TEIKIMO TVARKA

21. Įvykus avarijai Pavojingajame objekte, kai kyla Savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos grėsmė, Savivaldybės ESOC arba gelbėjimo darbų vadovas, arba institucijos, kompetentingos įvertinti įvykio mastą ar padarinius, atsakingas darbuotojas teikia informaciją Nacionaliniam krizių valdymo centrui ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui, vadovaudamasis Pranešimo ir keitimosi informacija apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, ypatingą įvykį, ekstremaliąją situaciją ar krizę tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“.

22. Pateikiami šie duomenys:

22.1. trumpas įvykio, ekstremaliojo įvykio, ypatingo įvykio, gresiančios, susidariusios ar paskelbtos ekstremaliosios situacijos, grėšiančios ar susidariusios krizės apibūdinimas (data, laikas, adresas, objektas, informacijos šaltinis, priežastys, prognozė), priimti sprendimai, planuojami ar atlikti pirminiai veiksmai;

22.2. esami ir galimi pavojaus gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui ir aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai šaltiniai, įvykio eigos prognozė;

22.3. Operacijų vadovo pareigos, vardas, pavardė, telefonų numeriai (jeigu Operacijų vadovas yra paskirtas);

22.4. gelbėjimo darbų vadovo pareigos, vardas, pavardė, telefonų numeriai.

23. Informaciją apie avariją Pavojingajame objekte Marijampolės savivaldybės administracijoje perduoda Administracijos direktoriaus įgalioti asmenys:

23.1. darbo dienomis: pirmadieniais – ketvirtadieniais nuo 8.00 iki 17.00 val.; penktadienį – nuo 8.00 iki 15.45 val. – Parengties pareigūnas arba Vyriausiasis specialistas;

23.2. nedarbo, švenčių ir poilsio dienomis (visą parą) – Apsaugos darbuotojai.

24. Atsakingi už informacijos priėmimą apie avariją Pavojingajame objekte:

24.1. Administracijos direktorius ar Parengties pareigūnas;

24.2. Nacionalinis krizių valdymo centras;

24.3. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas.

25. Informacijai priimti ir perduoti tarp Savivaldybės ESOC, ministerijų kitų valstybės institucijų ir įstaigų operacijų centrų, kitų savivaldybių operacijų centrų ir gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus vykdančių civilinės saugos pajėgų naudojami stacionarūs telefonai, mobilieji telefonai, elektroninis paštas, radijo ryšio priemonės. Atskirais atvejais svarbiai informacijai perduoti naudojami pasiuntiniai arba kurjerių tarnybos.

26. Už ryšio organizavimą atsako Marijampolės savivaldybės administracijos Informacinių technologijų skyriaus specialistai. Kiekviena sąveikaujančios sistemos institucija informacijos perdavimui ir priėmimui naudoja turimus galinius telekomunikacijų įrenginius. Turinčios radijo ryšio priemonės bendradarbiaujančios institucijos organizuoja radijo ryšį tarp savo budinčios dalies ir ekipažų, išvykusių į įvykio vietą. Visų sistemos institucijų vadovai ar jų įgalioti asmenys atsako už operatyvų ir nepertraukiamą informacijos perdavimą ir priėmimą jų turimomis techninėmis telekomunikacijų priemonėmis.

VI SKYRIUS AVARIJŲ LIKVIDAVIMO VEIKSMŲ ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

27. *Pagalbos teikimas likviduojant avariją ir šalinant jos padarinius Pavojingajo objekto teritorijoje.* Įvykus avarijai Pavojingajame objekte ir jos padariniams pasklidus jo teritorijoje, Pavojingasis objektas skiria visas turimas pajėgas ir materialinius išteklius, kurie numatyti Vidaus avariniame plane, padariniams šalinti. Vidaus avarinis planas aktyvuojamas Pavojingajo objekto vadovo, o jam nesant Operatoriaus-administratoriaus nurodymu. Jeigu avarijos padariniams šalinti neužtenka esamų pajėgų ir materialinių išteklių, pareigūnas, vykdamas gelbėjimo darbų vadovo pareigas, kreipiasi pagalbos į Marijampolės savivaldybės administraciją dėl pajėgų ir materialinių išteklių, reikalingų gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jos padariniams šalinti teikimo. Marijampolės savivaldybės galimybės suteikti pajėgas ir materialinius išteklius aprašytos VII skyriuje „Materialinių išteklių pasitelkimo organizavimas ir koordinavimas“.

28. *Avarijų likvidavimo ir padarinių šalinimo veiksmai už Pavojingajo objekto teritorijos ribų.* Parengties pareigūnas ar Vyriausiasis specialistas, gavęs informaciją apie įvykusią avariją Pavojingajame objekte, pateikia šią informaciją Savivaldybės merui, Administracijos direktoriui (Savivaldybės ESOC vadovui), o jam nesant – Administracijos direktorių pavaduojantis asmuo.

29. Administracijos direktorius (Savivaldybės ESOC vadovas), o jam nesant – Administracijos direktorių pavaduojantis asmuo, susipažinęs su Parengties pareigūno ar Vyriausiojo specialisto pateikta informacija apie

gresiančios ar susidariusios Savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos pobūdį ir mastą, nedelsdamas sušaukia Savivaldybės ESOC, kuris įvertina, ar įvykis atitinka Vyriausybės nustatytus ekstremaliųjų įvykių kriterijus.

30. Savivaldybės ESOC, nustatęs, kad įvykis atitinka bent vieną Vyriausybės nustatytą ekstremaliojo įvykio kriterijų ir dėl šio nustatyto ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis gali sukelti ar sukelti didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą, turtinę ar kitą žalą, taip pat atsižvelgdamas į Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 32 straipsnio 3 dalies 1 punkte nustatytus ekstremaliųjų situacijų klasifikavimo pagrindus, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šiame punkte nurodytų aplinkybių nustatymo, nusprendžia, ar būtina teikti Savivaldybės merui pasiūlymą skelbti Savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją visoje Savivaldybės teritorijoje arba jos dalyje ir skirti Operacijų vadovą.

31. Savivaldybės meras, gavęs pasiūlymą priima sprendimą (potvarkį), kuriuo skelbia visoje Savivaldybės teritorijoje arba jos dalyje Savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją ir skiria Operacijų vadovą, kuris vadovauja visiems Savivaldybės krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams, dalyvaujantiems likviduojant ekstremaliąją situaciją ir šalinant jos padarinius už Pavojingą objekto ribų (teritorijos) ir vykdančiams šiuos veiksmus:

31.1. UAB „Lithoil“ Marijampolės naftos terminalas:

31.1.1. asmuo, pirmas pastebėjęs avariją, nedelsdamas informuoja Pavojingą objekto vadovą ir Pavojingą objekto avarines tarnybas. Pavojingą objekto vadovas nedelsdamas praneša objekto darbuotojams, numatomoms pasitelkti specialiosioms tarnyboms, aplinkiniams gyventojams, kompetentingai institucijai, valstybės ir savivaldybės institucijoms;

31.1.2. imasi skubių priemonių, kad būtų lokalizuoti avarijos padariniai ir apsaugoti žmonės;

31.1.3. atsižvelgdamas į avarijos pobūdį bei mastą, pavojingųjų medžiagų sklidimo greitį, galimą poveikį žmonių sveikatai bei gyvybei, per vietinę arba savivaldybės perspėjimo sistemą, informuoja Objekto darbuotojus, kaimyninių objektų vadovus, perspėja gyventojus, patenkančius į galimo užterštumo zoną, pateikia civilinės saugos rekomendacijas, kaip elgtis įvykus cheminei avarijai, civilinės saugos pajėgų nurodymus (naudojami mobilieji darbuotojų telefonai, elektroninė sirena, per kurią informacija gyventojams perduodama tiesiogiai balsu);

31.1.4. prireikus organizuoja darbuotojų evakavimą, pirminius gelbėjimo darbus ir jiems vadovauja iki gelbėjimo darbų vadovo atvykimo;

31.1.5. organizuoja avarijos likvidavimo darbus;

31.1.6. likvidavus avariją, pagal sudarytas sutartis atsakingi ūkio subjektai sutvarko užterštą gruntą ir apgadintus įrenginius.

31.2. Savivaldybės meras:

31.2.1. organizuoja gyventojų, valstybės institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų perspėjimą apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, išplatina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turimą arba joms skirtą informaciją, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti, užtikrina Savivaldybės operacijų vadovo

sprendimų ir Nacionalinio krizių valdymo centro vadovo sprendimų įgyvendinimą Savivaldybės teritorijoje;

31.2.2. gresiant ar susidarius Savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai nedelsdamas sušaukia Savivaldybės ESOC;

31.2.3. Savivaldybės ESOC pasiūlymu sprendžia dėl Savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo ir Operacijų vadovo paskyrimo poreikio;

31.2.4. telkia visas Savivaldybėje esančias civilinės saugos pajėgas ir reikalingus materialinius išteklius susidariusiai Savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos grėsmei likviduoti, gyventojams kolektyvinės apsaugos statiniuose apsaugoti, jiems evakuoti;

31.2.5. tvarko iš ūkio subjektų ir kitų įstaigų gautų, sunaudotų ar sugadintų materialinių išteklių apskaitą ir nustato kompensuotiną išlaidų sumą bei organizuoja valstybės paramos už žalą teikimą gyventojams, ūkio subjektams, kitoms įstaigoms ir pavojingajam objektui.

31.3. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Kauno priešgaisrinė gelbėjimo valdybos Marijampolės priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba:

31.3.1. įvykus avarijai, kai susidariusi padėtis gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ir sveikatai, turtui ar aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą, sukelti ekstremaliają situaciją, organizuoja gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų perspėjimą 19 punkte aprašyta tvarka;

31.3.2. vadovauja užteršimo židinio lokalizavimo darbams, koordinuoja civilinės saugos pajėgų veiksmus apribojimų ir riboto buvimo zonose;

31.3.3. vykdo skubų žmonių iškeldinimą iš ekstremaliojo įvykio židinio;

31.3.4. vykdo žmonių paiešką, gelbėjimą ir laikiną evakavimą į pagalbinę zoną;

31.3.5. teikia pirmąją medicinos pagalbą;

31.3.6. stabdo pavojingųjų medžiagų nutekėjimą, garavimą, apriboja pavojingųjų medžiagų patekimą į gruntą;

31.3.7. surenka ir pagal galimybę neutralizuoja pavojingąsias medžiagas;

31.3.8. gesina gaisrus.

31.4. Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

31.4.1. saugo ekstremaliosios situacijos židinį, palaiko viešąją tvarką ir užtikrina eismo saugumą ekstremaliosios situacijos paveiktoje teritorijoje;

31.4.3. renka ir sistemina informaciją apie nukentėjusius ir žuvusius gyventojus, nustato žuvusiųjų tapatybę;

31.4.4. vykdo kitas pagal kompetenciją gelbėjimo darbų ar Operacijų vadovo paskirtas užduotis atliekant paieškos, gelbėjimo ir neatidėliotinus darbus, likviduojant įvykius, ekstremaliuosius įvykius ir ekstremaliąsias situacijas ir šalinant jų padarinius.

31.5. Greitosios medicinos pagalbos tarnybos Marijampolės teritorinis skyrius teikia greitosios medicinos pagalbos paslaugas.

31.6. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas:

31.6.1. Priemonės, kurios atliekamos gavus informaciją apie esamą ar įtariamą cheminį užteršimą:

31.6.1.1. jei informacija gauta iš kitų institucijų, nedelsdamas per Bendrąjį pagalbos centrą telefonu 112 informuoja Kauno PGV arba Marijampolės priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą apie esamą ar įtariamą cheminio užteršimo židinį;

31.6.1.2. nustatyta tvarka perduoda informaciją Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centrui;

31.6.1.3. pagal kompetenciją įvertina galimą pavojų visuomenės sveikatai, numato įstaigos specialistų tolesnius veiksmus ir priemones.

31.6.2. Priemonės, kurios atliekamos gavus iš Kauno PGV arba Marijampolės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos informacijos apie cheminio užteršimo židinio lokalizavimą ir (ar) likvidavimą:

31.6.2.1. įvertinę situaciją, priima sprendimą dėl laboratorinių tyrimų tikslingumo;

31.6.2.2. kai žinoma užteršimą sukėlusį medžiagą, priėmę sprendimą dėl laboratorinių tyrimų atlikimo tikslingumo, Nacionalinei visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijai pateikia užsakymą atlikti gyvenamosios aplinkos, visuomeninės paskirties patalpų, kitų objektų, kuriuose Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas vykdo valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę, oro laboratorinius tyrimus;

31.6.2.3. gali priimti sprendimą nevykti kartu su Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos specialistais į cheminio užteršimo židinį, jeigu Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamento specialistai jau buvo nuvykę į lokalizuotą ir (ar) likviduotą cheminio užteršimo židinį ir nustatė matavimo taškus bei suderino su už Pavojingąjį objektą atsakingu asmeniu/gyvenamosios patalpos gyventoju Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos darbuotojų patekimo į Pavojingąjį objektą/gyvenamąją patalpą galimybę (ypač poilsio laiku) ir už Pavojingąjį objektą atsakingo asmens (atstovo)/gyventojų dalyvavimą oro mėginių paėmimo metu;

31.6.2.4. gavę laboratorinių tyrimų rezultatus, išvadas dėl tolesnės Pavojingojo objekto/teritorijos eksploatacijos pateikia Pavojingojo objekto arba teritorijos savininkui (administracijai), gyventojams, Savivaldybės ESOC ir kt. (priklausomai nuo įvykio masto ir vietos) išvadą, kad Pavojingasis objektas/teritorija yra tinkami eksploatuoti jeigu cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija neviršija leistinų normų arba rekomenduoja Pavojingojo objekto arba teritorijos savininkui (administracijai)/gyventojams organizuoti pakartotinę dekontaminaciją ir kontrolinius laboratorinius tyrimus jeigu cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija viršija leistinas normas;

31.6.2.5. priklausomai nuo įvykio vietos, keičiasi informacija su Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdyba, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ir kt. institucijomis ir įstaigomis dėl laboratorinių tyrimų rezultatų, pakartotinių laboratorinių tyrimų atlikimo, informacijos patikslinimo ir pan.;

31.6.2.6. atsižvelgdami į cheminių medžiagų savybes, visuomenės sveikatos saugos požiūriu toliau vertina gyvenamąją aplinką, visuomeninės paskirties patalpas, kitus objektus, kuriuose vykdo visuomenės sveikatos saugos

kontrolę, jei reikia – teikia siūlymus dėl pakartotinių laboratorinių tyrimų organizavimo, vertina jų rezultatus, teikia išvadas ir pan.;

31.6.2.7. asmenims, kuriems kyla ar galėjo kilti grėsmė apsinuodyti, suteikia informaciją (per Pavojingą objekto vadovą, per namo bendrijos pirmininką, susirinkimų metu, informaciniu laišku, informacinėse skrajutėse, stenduose ir pan.) apie tam tikros cheminės medžiagos poveikį sveikatai ir apsinuodijimų profilaktiką, rekomendacijas profilaktiškai pasitikrinti sveikatą;

31.6.2.8. teikia rekomendacijas sveikatos priežiūros, švietimo ir ugdymo įstaigoms, stacionarinėms globos ir slaugos įstaigoms, valstybės įmonėms, savivaldybės įmonėms, viešosioms įstaigoms, kitoms institucijoms ir organizacijoms dėl jų veiklos apribojimų užterštoje zonoje arba prognozuojamo užteršimo zonoje;

31.6.2.9. pagal paklausimą teikia konsultacijas visuomenės sveikatos saugos klausimais kitoms institucijoms ir tarnyboms, dalyvaujančioms likviduojant cheminio užteršimo židinių;

31.6.2.10. jeigu cheminio užteršimo židinis yra ilgalaikis, apie atliktus laboratorinius matavimus ir jų rezultatus, židinyje taikomas ar taikytas kitas visuomenės sveikatos priežiūros priemones nedelsdami raštu informuoja Ekstremalių sveikatai situacijų centrą;

31.6.2.11. gresiant ar susidarius Savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai dėl cheminio užteršimo, vykdo aukščiau nurodytus veiksmus ir pagal kompetenciją dalyvauja sušaukto Savivaldybės ESOC veikloje;

31.6.2.12. per 10 dienų nuo cheminio užteršimo židinio likvidavimo datos užpildo Cheminio užteršimo židinio tyrimo protokolą, jo kopiją pateikia Ekstremalių sveikatai situacijų centrui;

31.6.2.13. teikia Ekstremalių sveikatai situacijų centrui praėjusių metų informacijos apie aptarnaujamos teritorijos cheminės taršos židinius suvestinę kasmet iki sausio 20 dienos;

31.6.2.14. Cheminio užteršimo židinio tyrimo protokolo pagrindu kaupia ir tvarko cheminio užteršimo židinių duomenis.

31.6.3. Priemonės, kurios vykdomos gavus informacijos apie nežinomas (-ų) cheminės (-ių) medžiagos (-ų) pasklidimą:

31.6.3.1. jei informacija gauta iš kitų institucijų, nedelsdamas per Bendrąjį pagalbos centrą telefonu 112 informuoja Kauno PGV arba Marijampolės priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą apie esamą ar įtariamą cheminio užteršimo židinį;

31.6.3.2. nustatyta tvarka perduoda informaciją Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centrui;

31.6.3.3. pagal kompetenciją įvertina galimą pavojų visuomenės sveikatai, numato įstaigos specialistų tolesnius veiksmus ir priemones.

31.6.3.4. priklausomai nuo įvykio vietos, keičiasi informacija su Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdyba, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba ir kt. institucijomis ir įstaigomis dėl laboratorinių tyrimų rezultatų, pakartotinių laboratorinių tyrimų atlikimo, informacijos patikslinimo ir pan.;

31.6.3.5. pagal paklausimą teikia konsultacijas visuomenės sveikatos saugos klausimais kitoms institucijoms ir tarnyboms, dalyvaujančioms likviduojant cheminio užteršimo židinių;

31.6.3.6. jeigu cheminio užteršimo židinytis yra ilgalaikis, apie židinyje taikomas ar taikytas kitas visuomenės sveikatos priežiūros priemonės nedelsdami raštu informuoja Ekstremalių sveikatai situacijų centrą;

31.6.3.7. gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai dėl cheminio užteršimo, vykdo aukščiau nurodytus veiksmus ir pagal kompetenciją dalyvauja sušaukto Savivaldybės ESOC veikloje;

31.6.3.8. per 10 dienų nuo cheminio užteršimo židinio likvidavimo datos užpildo Cheminio užteršimo židinio tyrimo protokolą, jo kopiją pateikia Ekstremalių sveikatai situacijų centrui;

31.6.3.9. teikia Ekstremalių sveikatai situacijų centrui praėjusių metų informacijos apie aptarnaujamos teritorijos cheminės taršos židinius suvestinę kasmet iki sausio 20 dienos;

31.6.3.10. Cheminio užteršimo židinio tyrimo protokolo pagrindu kaupia ir tvarko cheminio užteršimo židinių duomenis.

31.7. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Priežiūros departamento Alytaus apygardos Priežiūros skyrius tiria ir teikia siūlymus dėl maisto produktų ir maisto produktų gamybai naudojamų žaliavų, pašarų, geriamojo vandens, patekusių į užteršimo zoną, panaudojimo.

31.8. Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdyba:

31.8.1. vertina gamtinės aplinkos pokyčius;

31.8.2. inicijuoja teršalų koncentracijos kontrolinius matavimus;

31.8.3. atliktų tyrimų pagrindu teikia operatyvią informaciją apie avarinės taršos tyrimo rezultatus.

31.9. Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos:

31.9.1. kai į aplinką patenka pavojingosios medžiagos pagal poreikį teikia hidrologines ir meteorologines prognozes bei hidrologinių ir meteorologinių matavimų duomenis Pavojingojo objekto avarijos valdymą vykdančioms institucijoms;

31.9.2. avarijos atveju vykdo ekspedicinius hidrologinius matavimus pagal poreikį.

VII SKYRIUS MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ PASITELKIMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

32. Įvykus avarijai Pavojingajame objekte, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jos padariniams šalinti, materialinių išteklių teikimas organizuojamas vadovaujantis Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“.

33. Įvykus avarijai Pavojingajame objekte, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos padariniai šalinami naudojant ūkio subjektų ir kitų įstaigų turimus išteklius, kurie teikiami pagal iš anksto sudarytas sutartis. Ūkio subjektų, kitų įstaigų turimi ištekliai numatyti Savivaldybės ekstremaliųjų

situacijų valdymo plano priede „Materialinių išteklių pavojams likviduoti ir jų padariniams šalinti sąrašas“.

34. Gelbėjimo darbų vadovo arba Operacijų vadovo sprendimu civilinės saugos pajėgos gali naudotis ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai likviduoti reikalingus materialinius išteklius, neatsižvelgdamos į jų nuosavybės formą.

35. Dėl ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos kilus pavojui gyventojų gyvybei, sveikatai, turtui ar aplinkai, gelbėjimo darbų vadovas ar, paskelbus ekstremaliają situaciją, Operacijų vadovas, gavęs informaciją iš civilinės saugos pajėgų, valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ar įmonių, kiek ir kokių papildomų materialinių išteklių reikia gresiančiai ar susidariusiai ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jos padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų veiklai palaikyti ir atkurti, raštu, o nesant tokios galimybės, elektroninių ryšių priemonėmis informuoja Savivaldybės merą apie materialinių išteklių poreikį, nurodo terminą, per kurį materialiniai ištekliai turi būti pateikti, taip pat vietą, į kurią materialiniai ištekliai turi būti pateikti. Savivaldybės meras, gavęs nurodytą informaciją, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą dieną nuo jos gavimo, teikia kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams, su kuriais sudarytos materialinių išteklių teikimo sutartys, rašytinį reikalavimą teikti materialinius išteklius į gelbėjimo darbų vadovo ar Operacijų vadovo nurodytą vietą per gelbėjimo darbų vadovo ar Operacijų vadovo nurodytą terminą.

36. Tais atvejais, kai 35 punkte nurodytu būdu nėra galimybės pasitelkti kitų įstaigų ir ūkio subjektų turimų materialinių išteklių, gelbėjimo darbų vadovas ar Operacijų vadovas, siekdamas nustatyti kitas įstaigas ir ūkio subjektus, kurie turi materialinius išteklius, kurie gali būti panaudoti ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jos padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų veiklai palaikyti ir atkurti, gali pavesti Savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju Savivaldybės merui parinkti kitas įstaigas ir ūkio subjektus, kurių turimus materialinius išteklius ketinama pasitelkti, laikantis tokio jų parinkimo eiliškumo:

36.1. kitos įstaigos ir ūkio subjektai, turintys materialinius išteklius, kurių reikia gresiančiai ar susidariusiai ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jos padariniams šalinti, ir tokios kitos įstaigos ar ūkio subjektai bet kokia forma išreiškia savo ketinimą padėti likviduojant ekstremaliają situaciją ir šalinti jos padarinius;

36.2. kitos įstaigos ir ūkio subjektai, turintys materialinius išteklius, kurių reikia gresiančiai ar susidariusiai ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jos padariniams šalinti.

37. Sprendimą dėl kitos įstaigos ar ūkio subjekto turimų materialinių išteklių teikimo, atsižvelgdamas į 36 punkte nustatyta tvarka parinktas kitas įstaigas ar ūkio subjektus, priima gelbėjimo darbų vadovas ar Operacijų vadovas.

38. Kai savivaldybėje turimų materialinių išteklių nepakanka, Savivaldybės administracijos direktorius raštu prašo gretimų savivaldybių pagalbos. Pagalba teikiama vadovaujantis Gretimų savivaldybių sudarytais tarpusavio pagalbos planais, kuriuose numatyta materialinių išteklių ir civilinės saugos pajėgų

teikimo, keitimosi informacija bei gautų, sunaudotų ar sugadintų materialinių išteklių apskaitos ir kompensavimo už jų teikimą, procedūros.

39. Išlaidos, susijusios su materialinių išteklių teikimu, ūkio subjektams, kitoms įstaigoms kompensuojamos. Ši kompensacija mokama iš valstybės rezervo piniginių lėšų, o kai jų nepakanka – iš kitų finansavimo šaltinių.

40. Susidarius Savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai, kai civilinės saugos pajėgų ar materialinių išteklių, esančių Operacijų vadovo žinioje, nepakanka ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jos padariniams šalinti, gyventojams, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams skiriamos būtinios užduotys. Būtinų užduočių skyrimo, atlikimo ir kompensavimo už jų atlikimą tvarką reglamentuoja Būtinų užduočių skyrimo, atlikimo ir kompensavimo už jų atlikimą tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“.

41. Kai Savivaldybėje esančių civilinės saugos pajėgų, ūkio subjektų ir kitų įstaigų materialinių išteklių nepakanka, Savivaldybė kreipiasi į gretimas savivaldybes su kuriomis yra sudariusi 6 tarpusavio pagalbos planus dėl materialinių išteklių pateikimo.

VIII SKYRIUS

APLINKOS BŪKLĖS ATKŪRIMO ORGANIZAVIMAS

42. Savivaldybės meras kartu su Marijampolės savivaldybės civilinės saugos pajėgomis organizuoja aplinkos būklės atkūrimo darbus už Pavojingą objekto ribų.

43. Sanitarinio švarinimo vietas ir būdus nustato gelbėjimo darbų ar Operacijų vadovas, vadovaudamasis Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdybos ir Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamento rekomendacijomis.

44. **Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdyba** už Pavojingą objekto ribų atlieka padaryto poveikio aplinkai pirminį įvertinimą ir nustato galimas pasekmes, atlieka užterštos teritorijos tyrimus ir teikia rekomendacijas Savivaldybės merui dėl sanitarinio švarinimo organizavimo.

45. **Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas** atsižvelgdamas į cheminių medžiagų savybes, visuomenės sveikatos saugos požiūriu vertina gyvenamąją aplinką, visuomeninės paskirties patalpas, kitus objektus, kuriuose vykdo visuomenės sveikatos saugos kontrolę, jei reikia – teikia siūlymus dėl pakartotinių laboratorinių tyrimų organizavimo, vertina jų rezultatus, teikia išvadas ir pan. Asmenims, kuriems galėjo kilti grėsmė apsinuodyti, suteikia informaciją apie tam tikros cheminės medžiagos poveikį sveikatai ir apsinuodijimų profilaktiką, rekomendacijas profolaktiškai tikrintis sveikatą.

46. **Savivaldybės meras**, atsižvelgdamas į atsakingų institucijų pateiktas išvadas bei pasiūlymus, priima ir skelbia sprendimą apie Pavojingą objekto tolimesnį eksploatavimą, žmonių grįžimą į gyvenamąsias vietas ir informuoja gyventojus apie sanitarinio švarinimo reikalingumą, būdus ir priemones.

47. Sanitarinio švarinimo kontrolę vykdo Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Marijampolės departamentas ir Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdyba.

IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

48. Pavojingą objekto išorės avarinis planas sudarytas siekiant apriboti ir kontroliuoti avarijas, sumažinti jų padarinius ir žalą gyventojams ir aplinkai; apsaugoti gyventojus ir aplinką nuo avarių padarinių; pateikti visuomenei, civilinės saugos pajėgoms ir valstybės bei Savivaldybių institucijoms būtiną informaciją ir užtikrinti, kad po avarijos būtų išvalyta aplinka ir atkurta jos būklė.

49. Pavojingą objekto išorės avarinis planas tvirtinamas Savivaldybės mero potvarkiu. Patvirtinto išorės avarinio plano kopija raštu ar elektronine forma pateikiama Pavojingą objekto veiklos vykdytojui, o išrašai – jį derinusioms civilinės saugos pajėgoms bei valstybės priežiūros ir kontrolės institucijoms.

50. Pavojingą objekto išorės avarinis planas, atsižvelgiant į Pavojingajame objekte ar civilinės saugos pajėgose įvykusius veiklos organizavimo pokyčius, naujas technikos žinias ir naują informaciją, kaip reaguoti į avarijas, reguliariai peržiūrimas, išbandomas ir prireikus atnaujinamas ne rečiau kaip kas 3 metai.

51. Pavojingą objekto išorės avarinio plano pakeitimai derinami su civilinės saugos pajėgomis ir valstybės priežiūros ir kontrolės institucijomis, jeigu tie pakeitimai susiję su toms civilinės saugos pajėgoms ir valstybės priežiūros ir kontrolės institucijoms numatytais veiksmais ar priemonėmis.

52. Prireikus iš esmės keisti Pavojingą objekto išorės avarinį planą, Savivaldybės meras jį atnaujina savo nustatyta tvarka pranešęs spaudoje apie atnaujinto išorės avarinio plano projekto išankstinį viešąjį svarstymą ir jį apsvaustęs su suinteresuota visuomene.

53. Pavojingą objekto išorės avarinis planas pradedamas vykdyti nedelsiant, kai tik įvyksta avarija arba įvykis, galintis ją sukelti.
